Baş muharriri: Esat Adil Müstecabi

Yıl: 1 — 10 KURUŞ — Sayı: 13

Mektup ve telg. adresi: Posta kutusu 519 İstanbul

İdare: Cağaloğlu Çukur Han No: 4

19 Tammuz CUMA 1946

GERÇEK

(Emeğe Hak, Emekçiye Hürriyet)

HALK DAVASI GÜDER, SİYASİ SABAH GAZETESİ

Dün istanbul Basın Birliğine gelen Mareşal Fevzi Çakmak gazetecilere şu beyanatta bulundu:

Haricte tehlike ihtimali yoktur. Böyle bir tehlike olduğunu iddia edenler yanılıyor.

Harici ve dahili siyasette dostluk arttıkça, ordu da yavaş yavaş terhis edilir..

İstanbul'dan müstakil olarak namzetliğini koymuş olan Mareşal Fevzi Çakmak dün saat 16,30 da İstanbul gazeteciler cemiyetini ziyaret etmiş ve İstanbul gazetecileri ile bir saat konuşmuştur. Bu arada Mareşal, kendisine sorulan muhtelif sualleri de cevaplandırmıştır.

Mareşal Çakmak gazetecilerle konuşuyor

Salona girildiği zaman koltuğuna oturan Mareşal, «— Demokraside etiket olmaz» demiştir.

Bundan sonra da sözü matbuata getirerek, şunları söylemiştir:

«— Matbuattan memnunum. Memleketin yürümekte olduğu demokrasi yolunda matbuatımızın hissesi pek büyüktür.»

Bu vesileyle söz demokrasi hareketlerine gelmiş ve Mareşal Fevzi Çakmak bu hususta demiştir ki:

«— Kanaatimce, memlekette vuku bulan ilk demokratik hareket, 1908 meşrutiyeti ile olmuştur. Bugünkü duruma gelince; şimdi çok canlı bir vaziyetteyiz.»

Bu sırada Mareşale şöyle bir sual soruldu:

— Pazar günü yapılacak olan Millet vekili seçiminin doğru ve tesir icra edilmeden yapılacağına inanıyor musunuz?

Mareşal biraz tereddütten sonra şu cevabı vermiştir:

«— Tabiatiyle iki taraf da uğraşacak ve kazanmak için elinden geleni yapacak. Zamanımızca seçimde daha ziyade halkın arzusu hakim olacak. Halk 21 temmuz seçiminde, arzusunu gösterecektir.»

— Halkın arzusunun hangi tarafta olacağını tahmin ediyor musunuz?

Bir an duran Mareşal, şu cevabı verdi:

«— Orası pek belli değil. Şimdiden nasıl tahmin edeyim?»

Bundan sonra sözü, memleket içindeki milli birliğe getiren Mareşal, şöyle konuşmuştur:

«— Şimdiye kadar halkla yaptığım temaslarda, İstiklâl mücadelesi esnasındaki milli birliğin aynını gördüm. Bizim milli birliğimiz asla zayıflamaz. Bil'akis kuvvetlenmek istidadındadır.»

— Şimdiye kadar, demokratik bir cereyan bahis mevzuu olunca, iktidarda bulunan tek parti ve dolayısıyla hükûmet, buna cevap olarak, halkın siyasi rüştünün henüz eksik olduğu-

(Devamı 4 üncüde)

Ecnebi Devlet mümessilleri Nihat Erim'le görüşmüş

Seçimi H.P. kazansın demişler

C. H. P. Millet vekili adaylarını ilân etti

Izmit belediye reisi, muhtarları Jandarma ile toplantıya getirtti

İzmit, (Gerçek) — Kandıra'da millet vekili Nihat Erim bir temasla, düşmanların, bilhassa nutuk söyledi. Harici politikaya Rusların bir kargaşalıktan istifade etmek için fırsat beklediklerini, gözlerinin daima memleketimizin üzerinde olduğunu ihsas etmiştir. Bu arada diğer büyük dost devletlerin Türkiye mümessilleri in kendisine müracaat ederek seçimlerin ille H. Partisinin kazanması lâzım olduğunu söylediklerini anlatmıştır: «Her ne kadar siz Kandıralılar beni müstakil aday olarak göstermişseniz de ben kendi idrakimle H. P. saflarında yer almış bulunuyorum. İnönü ölünceye kadar onun arkasında kalmağa azmettim. Bu sırada, aranızda benden hoşnutsuzluk alâmetleri belirtisini de görüyorum. Yerim H. P. dir. Başka türlü hareketimi istiyenler, bana rey vermesinler.

D. P. nin adayı Fuat Köprülü

JANDARMA İLE TOPLANAN MUHTARLAR

Kocaeli, 18 (Gerçek) — Belediye dairesindeki odasına kız aldığı söylentileri çıkan, İzmit belediye reisi, bu gün ikinci defa İzmit muhtarlarını gizli bir toplantıya davet etmiştir.

Birinci davete bir kaç muhtar gelmemiş bulunduğundan bu sefer jandarma kuvvetile muhtarlar toplanmaktadır. Bu toplantıda, muhtarlardan seçim işinde C. H. P. lehinde hareketleri için söz alınacağı rivayeti vardır.

Bir kaç vilâyetten aday gösterilen Celâl Bayar

İZMİRDE HALK PARTİLİLER MERKEZE PROTESTO ÇEKTİLER

İzmir, 18 (Gerçek) — Halk partisinin müfrit üyeleri merkeze bir telgraf çekmişlerdir. Bu telgrafta, eğer, Kâmuran Örs, Sedat Dikmen, Atif İnan, Ekrem Oran, Halit Onaran İzmir adayı olarak gösterilirse, halk partisi adaylarından hiçbirine rey veremiyeceklerini bildirmişlerdir.

H. P. nin SÜNNET DÜĞÜNLERİ

C. H. P. bir çok kaza ve nahiye merkezlerinde ziyafet ve sünnet düğünleri tertip ederek, davulla bunu halka ilân etmektedir.

Dün Floryada ve Şenlik köyünde böyle bir ziyafeti ilân eden bir davulcunun arkasına halk ve çocuklar toplanmışlardı.

PROPAGANDA FİLMLERİ

C. H. P. yeni seçim faaliyetleri arasında, Halkevlerinde propaganda filmleri göstermeye başlamıştır.

Bu filmlerde halktan rey istenmektedir.

CELAL BAYAR ISTANBULDA

Demokrat parti lideri Celâl Bayar bugün şehrimize gelecektir.

Celâl Bayar'ın burada da bir seçim nutku vermesi muhtemeldir.

C. H. P. millet vekili adaylarını ilân etti. İstanbuldan ilân edilenler şunlardır:

Keera Kâzım Karabekir, General Refet Bele, Yahya Kemal Beyatlı, Ahmet Şükrü Esmer, Mekki Hikmet Gelenbeğ, Ferit Hamal, Ziya Karamursal, Şükrü Ali Ögel, Ali Rana Tarhan, Muhittin Üstündağ, Hüseyin Cahit Yalçın, Recep Peker, Avram Galanti Bodrumlu, Nakiye Elgün, Hamdullah Suphi Tanrıöver, Berç Türker, Bican Bağcıoğlu, Süreyya Birol, Safiye Hüseyin Elbi, Kalodi Laskari, Dr. Kukulis, Cemil Cahit Toydemir, Halil Hilmi Uğuner.

Ankaradan da şu isimler aday gösterilmiştir:

İsmet İnönü, Mebrure Aksoley, Falih Rıfkı Atay, Hıfzı Oğuz Bekata, Raşit Börekçi, Atıl Çubukçu, Muammer Eriş, Müni-

(Devamı 4 üncüde)

İsviçreye milyonlar kaçıran umum müdür

Eski tapu ve kadastro umum müdürünün kırk iki çeşit suiistimali

Bu mühim suiistimal davasında bir çok meseleler de meydana çıkacaktır

Ankara, (Gerçek) — Bir müddetten beri eski tapu ve kadastro umum müdürü Halit Ziya Türkkan hakkında yapılmakta olan tahkikat bitmiş, danıştay ikinci dairesince lüzumu muhakemesine karar verilmiştir. İkinci daire, lüzumu muhakeme kararını 42 madde üzerinde tesbit etmiş bulunmaktadır. Bunlardan bazıları şunlardır:

— Hakkında tevkif müzekkeresi verilmiş olan sahtekârlıktan sanık Eminönü topu sicil muhafızlığı katibi Mehmet Gökhan'ın yakalanmasının te-

(Devamı 2 incide)

Bu beş buçuk milyon liranın hesabını kim verecek?

Petrol ofisi de bu kartele dahil olduğundan bu kâra müsaade etmektedir

Memleketimize ithal edilen makine yağları kartel halinde bir kaç şirketin elindedir. Bu kartel müstehlik aleyhine milyonlar temin etmektedir. Bu meseleye ait yazımızı 2. ci sayfamızda bulacaksınız.

C. H. P. nin adayı Kâzım Karabekir

HAKLARINI ALAMIYAN 350 İŞÇİ

dün greve başladı

Galata rıhtımında çalışan 350 tahmil ve tahliye işçisi dün grev yapmışlardır. Hâdise şöyle olmuştur:

Uzun zamandır iş saati ücretlerinden bütün şikâyetçi olan işçiler, şikâyetlerini muhtelif vesilelerle bağlı oldukları mesul makamlara duyurmuşlarsa da hiç *bir netice alamamıştır.*

Son defa mümessilleri vasıtasile gündüzleri saat başına 40 kuruş olan ücretlerinin 60 o, 55 kuruş olan gece ücretlerinin ise 75 kuruşa çıkarılmasını istemişlerdir.

İşçilerin aralarından seçilmiş mümessillere ücretler üzerinde hiçbir makul cevap verilmemiştir. Cevapların tatminkâr olmadığını ve ücretlerin artması için idarede hiçbir iyi niyetin mevcut bulunmadığını anlıyan 350 tahmil ve tahliye amelesi dün işbaşı yapmamışlardır. Rıhtımdaki gemiler ne yüklenmiş ne de boşaltılabilmiştir.

ÜNİVERSİTE MİTİNG YAPACAK

MAREŞALA REY VERDİRMEMEK İÇİN ÜNİVERSİTE KAMPINA İZİN

Şehrimizde C. H. P. üniversite gençliğini teşvik ederek yarın bir seçim mitingi yapacağı hakkında bazı rivayetler dolaşmaktadır.

Miting yapmak örfi idare kumandanlığı tarafından yasak edildiğine göre, buna müsaade edileceği pek zannedilmemektedir.

Diğer taraftan, öğrendiğimize göre, kamptaki üniversite gençliğine, Mareşal Fevzi Çakmak'a rey vermemeleri için seçim günü izin verilmeyecektir.

VEKALET EMRİNE ALINMIŞ BİR ADAY

Kocaeli, 18 (Gerçek) — Demokrat partinin Kocaeli aday listesinde bir kaç defa vekâlet emrine alınmış olan eski Karasu kaymakamı Ramazan Dinç'le, serbest doktorlukla bir arada çeşitli ticaret işleri yapan ve şahsi menfaatine düşkünlüğü ile meşhur olan Kocaeli'nde tutunamayınca Ankaraya nakletmiş olan Dr. Hasan Ömerin de bulunduğu hayretle öğrenilmiştir.

— Hangisine inanmalı?...

İBRET TAŞI

Bu Devlet kimin Devleti?

A. METİN

Amerikadan çoraplar gelmiş, 115 kuruşa kadar satılabiliyormuş. Yerli çorap fabrikacıları, tüccarları telâşa düşmüşler, «elimizdeki malları bu fiyata satamayız, ziyan ederiz» diye hükûmete baş vurmuşlar. Bir rivayete göre hükûmet dileklerini yerinde bulup bu «millî» fabrikacılarla tüccarları korumak için, Amerikadan çorap getirteceklere akreditif vermemeyi kararlaştırmış, bir rivayete göre de henüz düşünüyormuş, yakında karar verecekmiş. Sayın fabrikacılarla tüccarlar hiç merak etmesinler, hükûmet bir kolayını bulur, onları zarardan kurtarır.

Bir zamanlar ayni çoraplar durup dururken yetmiş kuruştan üç yüz yetmiş kuruşa çıkmıştı, bu sefer millî fabrikacılarla tüccarlar değil, millet kendisi sesini yükseltip hükûmete baş vurmuştu. O zaman bir takım «iktisadî zaruretler» den filân bahsedilmiş ve göz boyamak için alınır görünen yalancı tedbirlerle millî vurguncuların görülmedik kârlar elde etmeleri, beş bin liralarını beş yüz bin lira haline getirmeleri sağlanmıştı. O zaman zarar ede de üç beş kişi değil, yüz binlerce vatandaştı.

Ama şimdi bahis mevzuu olan, «millî ticaret», «millî servet» tir. Artık iktisadî zaruretler filân düşünülemez. Hırsızların çaldıklarını elden kaçırmamalarına himmet etmek gerektir. Tedbirler almalı, memlekete çorap sokmamalı, millet çorabı gene üç liradan giymelidir.

Bu devlet kimin devlet?

Memleket meseleleri

Bu beş buçuk milyon liranın hesabını kim verecek?

Türkiyeye petrol ve müştekatı olan bütün makine yağları, kartel şeklini almış bulunan bir kaç kumpanya ile petrol ofis tarafından getirtilir.

Bunların takriben yüzde elli beşi Sokani, yüzde on beşi Şel, yüzde on eşi petrol ofis, yüzde onu Siteaua ve yüzde beşi de diyer müstakil idhalatcılar tarafından getirtilir.

Türkiyenin senelik makine yağı idhalatı 15 bin ton kadardır. Müstakil ithalatçılar bu yağlardan getirtmek istedikleri zaman kendilerine 400 ton için müsaade verildi. Ve mütebaki ihtiyaç yukarda adı geçen kartele bağlı şirketler tarafından getirildi.

Bu yağlardan makina yağı 30 kuruşa mal olduğu halde, 67 kuruşa satılmaktadır. Müstakil idhalatçıların getirtdiği 400 tonu da yine bu kartel, kilosuna 6 kuruş ithalâtçı kârı vermek suretile 36 kuruştan almakta ve 67 kuruştan satmaktadır. Beş senedenberi bu fazla kâr, güya kanuna uydurularak, Fond de Compensation adı altında, harp şartlarının doğuracağı fiyat dalgalanmalarını karşılayabilmek bahanesile alınıyor. Yani günün birinde yağ fiyatlarının yükselmesi ihtimaline karşı şimdiden fazla kâr alınmaktadır. Eğer fiyat artışı olmazsa, bu şekilde fazladan alınan kârların, fiyatları düşürmek suretile, alıcılara iade edileceği vadedilmişti. Şimdiye kadar, fazla kârların iade edileceğine dair henüz hiç bir alâmet görülmemiştir. Petrol ofis de bu görülmemiş kâra müsaade edilmektedir.

Halbuki petrol ofisin karteldeki hissesi pek az olduğu için milyonları aşan bu fahiş kâr, Sokoni vesaire gibi büyük kumpanyaların kasalarını doldurmaktadır. Yalnız bu senenin ithalât kontenjanı olan 15 bin ton yağdan, alıcılar ve müstehlik zararına olarak alınan haksız kâr beş buçuk milyon liradan fazladır. Bu beş buçuk milyon liranın hesabını kim verecek?

Türkiyede Demokrasinin Gelişmesi

Hangi sosyal akideye sahip olursak olalım, insanlık haklarını tanıyan görüşü tutmak vatan ve insanlık borcudur

C. H. P. bugün halâ kuvvetlerin esasına sadık kaldıkça, merkeziyetçiliği kabulde ısrar edecek olursa demokrasiden uzak kalacaktır

Behcet Atılgan

Türkiyede cumhuriyet, düşman istilâsı altında kalmış büyük fedakârlıklarla kurulmuş harap bir ülke üzerinde ilân edilmişti. Cumhuriyet hükûmeti, bir taraftan tahrip edilmiş ülkenin imar ve terakkisini temin etmek, diğer taraftan da Abüdülhamit II idaresinden nihayet 12 yıl evvel kurtulmuş olduğuna göre halkımıza demokratik ruh ve anlayıştnı vermek zorunda idi.

Bu kadar müşkül iki tarihi vazifeyi birden temin etmenin ne kadar zor olduğunu insaflı hiçbir vatandaş inkâr edemez.

Bu itibarla, evvelâ «Müdafaai Hukuk» adile atılan C. H. P. bu tarihî vazifeyi başarabilmek için fevkalâde salâhiyetlere muhtaçtı, ve fevkalâde bir çalışma göstermesi icap ederdi.

Bu fevkalâde salâhiyetlerin alınabilmesinde tek meclisi «Mebuslar meclisi» sisteminin vücudu zaruri idi. Nitekim iki meclis demokrasilerde - yani mebuslar ve meclis ve âyan meclis sisteminde inkılâpçı hamleler fevri kararlar ve cezri işler daima müşkülâtla karşılanmıştır. Hâlâ İngilterede işçi partisi, Lortlar kamarasından, Fransada _ İkinci Dünya Harbinden evvel - Halk cephesi senatodan şikâyetçi idiler. Eğer Türkiyede de iki meclis olsaydı Hilâfetin ilgası, lâtin harflerinin, şapkanın kabulü gibi cezri hamleler birçok mânilere çarpardı. Buna mukabil iki meclis olsaydı anayasaya aykırı kanunların kabulü ve mebusların tekaüdiyeye nail olmaları gibi... keyfiyetler olmazdı. Bu iyiliğine mukabil, mahzurları daha fazla olduğu için tek meclis sistemini tercih te C. H. P. isabet etmiştir.

Tek meclis sisteminden sonra göze çarpan en mühim hâdise «Takriri sükûn kanunu» dur. Her ne kadar Atatürk «Hürriyetten mütevellit mahzurların vasıtai izalesi, yine hürriyette» görmüşse de o günün şartları ve hâleti ruhiyesi bakımından muvakkat bir zaman için, takriri sükûn kanununun kabulü zarurî idi.

Filen irticaa karşı demokrasiyi kiruma gayesile çıkarılan takriri sükûn kanunu tatbikatta aksi bir istikamette ullanıldığı için, neticede bizi demokrasiden uzaklaştırmış olduğundan demokrasimizden ayrılıştımızı takriri sükûn kanunu ile başlatmakta mahzur yoktur. Zira:

C. H. P. bukün hâlâ kuvvetlerin birliği esasına sadık kaldıkça, merkeziyetçiliği kabulde ısrar ettikçe demokrasiden uzak kalacaktır. Diktatörlük, ister bir klik, ister bir meclis olsun netice aynidir. Fakat, bu diktatörlüğün kısa müddetler için mutlaka kötü olduğu iddia edilemez. Fransız inkılâbında konvansiyon devri, İngiliz inkılâbında Kıromvel devri, Türkiye inkılâbında Büyük Millet Meclisi hükûmeti devri teşrii ve icrai kuvvetleri bir yerde topladığı için nazari olarak bir diktatörlüktü. Fakat, ruh bakımından, esas bakımından ea ileri demokrasinin nüvelerini taşırdı. Nitekim bu lâfzî diktatörlüklerden Fransız konvansiyon idaresi yerini ileri bir demokrasiye, Kıromvel idaresi hakikî bir burjuva demokrasisine yerini terketmişse de Türkiyede maalesef durum aksine olmuş Büyük Millet Meclisi diktaörlüğü, şeklen cumhuriyete fakat fiilen despotizme terketmiştir.

Bugün için yerinde olup olmadığı bir ilim münakaşası konusu olabilecek olan takriri sükûn kanunundan daha ağır, ana yasamıza aykırı cemiyetler kanunu, polis teşkilât ve salâhiyetleri kanunu tanzim edildi. Hele anayasanın açık sarahatine rağmen Matbuat Umum Müdür sahnede oynamasından evvel sansüre tâbi tutulması kabul edildi, tiyasi neşriyat için 5000 liralık depozite mecburiyeti ihdas edildi.

Memleketin umumî karakterile - sanki memlekette fevkalâde bir durum varmış gibi _ kabili telif olmıyan iskân kanunile, İcra Vekilleri Heyetine.

(Devamı 4 üncüde)

ŞAKALAR

Başmakale illetinden

Aziz NESİN

Elimizi bir tahtaya vurup, üç defa tu, tu demeden söyliyemiyeceğimiz sâri hastalıklar vardır. Bir yerde zuhur etti mi, hemen hastayı ve muhitini tecrit ederler, belediye ve Sıhhat Müdürlüğü alkadar olur.

Şimdi seçim arifesinde, bilhassa başmuharrirlere nev icat sâri bir hastalık arız oldu ki, ne belediyenin, ne de Sıhhat Müdürlüğünün alâkadar olduğu var. Bu tefrika halinde baş makale yazmak hastalığıdır.

Ahmet Emin'in, zaten eski ve müzmin illetidir.

Hüseyin Cahit, Ahmet Emin için, bahritavilden makaleler yazıyor derdi. Bahritavilden makaleler yazmak ona da sirayet etti. Babıâliye yerleşen hastalık Etem İzzete, Asım Usa da geçti.

Hastalığın mikrobu malûm. Nüks bir sandalye biçimindedir, çengel kibi ayakları vardır. Ve musa olanların beyin nahiyesinde yerleşir, kıvır kıvır kıvranır. Ve ekseriya vicdan nahiyesini zamura uğratır, âtıl bırakır. Bazı mikroplar, nasıl insanlara faydalı iseler, bu mikroplar da girdikleri bünyeye bazan faydalı olurlar. Meselâ Etem İzzet'e faydalı olmuş ve onun H. P. tarafından Siirtten aday gösterilmesini temin etmiştir. Mikrop bünyeye girer girmez hastalığın ârazı başlar. Ateş derhal yükselir ve hasta sayıklamağa başlar, eli kaleme gider, yazar da yazar. Hastayı teskin için ikbal vaitlerinde bulunmak lâzımdır. Eğer buna imkân yoksa ve hasta gemi azıya almışsa, derhal altına bir sandalye vermek icap eder. Bu tedbirlere baş vurulduğu takdirde hasta ömrü boyunca tepinir.

Divan edebiyatı devrinde olsaydı, bu hastalıktan mort olanlara şöyle bir tarih düşürmek mümkün olurdu:

Başmakale illetinden öldü falan kişi.

ŞİKÂYETLER DİLEKLER

Başbakana açık mektup

Okuyucularımızdan Anadolu Hisarında Fevzi Çiniz gazetemize aşağıdaki mektubu göndermiştir:

Başbakan!

8/6/946 tarihinde söylediğin «seçim nutku» nu; hiç te dinlemek istemiyordum. O saatte kahvede idim.

(Halk Partisinden başka partilere rey verenlerin «mürtecis olduğunu söyledin.

Ve biraz aşağıda da; (Demiryollarımızı, 25 senede %80 nisbetinde artırdık) diye ilâve ettin. Bu, menfi cihetten bir kıymettir. Bunun bir kıymet olması için ,bizim gibi büyük toprağı olan ve demiryoluna çok ihtiyacı bulunan bir memleketin, 25 senede yüzde bin nisbetnde br artış olması lâzım değil midir? Bu ciheti itiraf ediyor ve diyorsun ki: «Şimdi: %700 nisbetinde yolcu taşıyoruz) ne garip tecelli değil mi?..

Hastalık tedavisi için hastahaneler yapılıyor ve (İşte yaptık) deniliyor. Bir kodamanın kartını havi bulunmıyan bir kimse yatmak hakkını haiz değildir, yatarsa pek az yatıyor ve tedavi olmadan çıkıyor, ayni zamanda iyi bakılmıyor. Elinde bir imtiyazı varsa eğer; hasta olmasa da yatıyor ve istediği kadar yatıyor ve çok iyi de bakılıyor. Hastahanelere alınmayıp ölenlerin yekûnu ne kadar yükseldiği tahmin edilebilinir.

Hastalığı tedavi edilmesine gidilmesinden evvel hastalıkları zuhur eden sebepleri önlemek lâzım değil midir?.

Ayrı ayrı şahıslara ait 10 makine ve bu makineleri çalıştıracak 90 da işçi tasavvur edelim. Bir makine çalışmıyacak, yani bir patron para kazanamıyacak o zaman, o patron başka makinede çalışan işçiye gidip (ondan aldığın fazla para vereceğini teklif ederek o işçiyi kandıracak. Bir de bunun aksini düşünelim. Yani, 10 işçi ve 9 makine; o zaman da bir işi aç kalacak ve bir patrona giderek onun işçisinden daha az para ile çalışacak.

Bütün patron fahiş bir kâr almakta ve işçiyi düşünmemektedir. Böylelikle de işçiler, gün de 500 kalori alamazken 5000 kalori sarfetmektedirler ki netice onlarin hasatalanmaları ve ölümlri oluyor. Bunların da yekûnları ne kadar kabarmaktadır gün geçtikçe.

Köylüleri çok sebeplerle malını satamadığı için ekin ekmiyor ve vergisini veremiyor. Sonra fabrikalara gidip yevmiyeleri kırıp çalışarak bu borcunu ödüyor Böylelikle de işçinin kıymeti olmuyor.

Nihayet; Bütün işlerin programını insanlık esasları üzerinden kurup insanlığa hizmet etmek olunmalı mıdır? Bunu ne zaman anlıyacağız?.

*

Cumhuriyetin ilânından bugüne kadar mecliste hayatî önemde birçok kanunlar görüşüldü. Bu kanunlar üzerine münakaşalar yapıldı, bütün bu münakaşalarda bizim de mebuslarımız ne düşünör? Ne söyler diye akzete sütunlarında boşu boşuna göz ve kafa şişirdik ve neticede sükûtu hayale uğradık, mebuslarımızın toplu olarak sükût grevi yaptıkları hissini veren susuşları bizleri müteessir etti.

Son günlerde siz bizdeki bu duyguyu hisseder ve küskün-

(Devamı 4 üncüde)

DÜNYADAN YANKILAR

Yugoslavya'da bir kahraman

Belgradda General Mihailoviçin yargılanması sona ermiş ve kendisi ölüm cezasına çarptırılmıştır. Bu dâva bir aydanberi bütün dünyada büyük bir ilgi toplamış, lehde ve aleyhde propagandalara vesile olmuştu. Son zamanlarda bazı memleketler radyo ve basınında Mihailoviçi mağdur bir vatan kahramanı olarak tanıtmak için büyük gayretler sarfedilmiştir. Bu basın ve radyolar bu dâvayı, Yugoslav hükûmetinin itibarını sarsmak gayesiyle bir propaganda vesilesi yapmışlardır. Halbuki ayni radyolar harp içinde Mihailoviçin Almanlarla işbirliği yaptığını ilân ederek Yugoslav milletini Tito'nun etrafında toplanmağa davet etmişlerdi.

Son zamanlarda ele geçirilen Hitlerle Musolini arasındaki gizli mektuplarda Mihailoviç'in işgal kuvvetleriyle işbirliği yaptığını ispat eden parçalar neşredilmiştir.

Memleketinde Türk ve müslüman azlığının en azılı düşmanı olarak tanınan bu general onbinlerce müslümanı ve Türkü barbarca katlıam etmişti.

Memleketimizde de bazı gazeteler Mihailoviç hakkında sempati uyandırma yarışına iştirak ettiler. Bari bunu daha evvel yapsalardı; belki onbinlerce masum Türk ve müslümanı bu generalin hışmından kurtarabilirlerdi.

Bu eşsiz kahramanın son kahramanlık jesti, amansızca imha etmeğe çalıştığı düşmanlarından hayatını bağışlamalarını istemek oldu.

Yukoslavya'da

İki temmuz tarihli «Jurnal De Genéve» Türkiyede seçim mücadelesi hakkınra Türkiyedeki muhabirinden aldığı bir haberi yayınlamıştır. Haberin metni aynen şu şekildedir:

«Türkiye tarihinde ilk defa olarak bir sosyalist partisi kurulmuştur. Bu partiyi kuran solcu muharrir bay Esat Adil Müstecabi'dir.

Parti programda lüzumu halinde Cumhurreisinin parlamento tarafından muhakeme edilebilmesi, askerlerin de rey hakkını haiz olması kabul edilmiştir.

Seçim mücadelesi bütün şiddetiyle devam etmektedir.»

Bu haberi okuyan bir İsviçrelinin edineceği kanaat muhakkak ki Türkiyede seçim mücadelesinin başlıca sosyalistlerle iktidar partisi arasında ceryan etmekte olduğudur. Acaba muhabir bizdeki seçim mücadelesinde başlıca mücadelenin demokrat parti ile Halk partisi arasında ceryan ettiğini neden bildirmek lüzumunu hissetmemiştir?

Bizce, m habir, herhalde seçim mücadelesinin... muhtelif

(Devamı 3 üncüde)

İsviçreye milyonlar kaçıran umum müdür

Eski tapu ve kadastro umum müdürünün kırk iki çeşit suiistimali

Bu mühim suiistimal davaaında bir çok meseler de meydana çıkacaktır

(Baştarafı 1 incide)

mini iktiza ederken, umum müdürün yardımiyle sanığın yakalanmaması temin olunmuştur.

— Kadıköy kadastro müdürlüğünün oturduğu binanın tamamı kiralanmış olduğu halde Umum Müdürün müsaadesiyle binanın bir kısmı ev sahibi taraftından işkal edilmiştir.

— Tapu sicil muhafızları ve memurları tarafından satın alınarak umum müdür, Halit Ziya Türkkan'a gönderilen yağ ve üzüm gibi gıda maddeleri ile kuş yemi bedellerini vermedikleri sabit görülmüştür.

— Beşiktaş sicil muhafızlığında deftercilik yapan şekerci Ali adındaki şahsi, umum müdürün oğlu Reha Oğuz Türkkan'ın hususî işlerini görmekle vazifelendirilmiş ve memurluk vazifesine gelmemiştir.

— Memuriyetinin lağvi dolayısiyla açıkta kalan fen memuru Mehmet Keten yeni bir vazifeye tayinini temin için umum müdüre bir Acem halısı hediye etmiş ve bunu müteakip tayini yapılmıştır.

— İstanbulda Mısırlı bir prensese ait Florya çiftliğinin kadastrosunu yapmak için mal sahibi umum müdüre külliyetli miktarda para ve rüşvet vermiştir.

— Ziraat bankasının muhtelif mahallerdeki, ezcümle aydındaki Fatiyodis çiftliğinin kadastrosunun yapılması mukabilinde bankaca aldıkları harcırah ve yevmiyelerden başka umum müdür Halit Ziya Türkkana 800, sicil muhafızı Sabri Akalın'a 200 lira verilmiştir.

Danıştayca umum müdür hakkında takibata mahal olmadığına dair vâki olan isnatlar arasında da şunlar vardır:

— Mesleki tahsil için kurulan okul ve kurumlarda öğretmenlik yapan memurlara müstahak olmadıkları ücretler verimiştir.

Bakırköy tapu sicil muhafızı hakkında soruşturmaya memur edilen müfettişin tahkikat yapmasına imkân verilmemiştir.

— Büyükada fen memurluğuna Şaban Nüzhet adında biri tayin olunmuş, bu adam Umum müdürün Büyükadadaki köşkünün bahçesini tanzime ve diğer hususî işlerini görmeğe memur edilmiştir.

— Nihal Adsız'ın Orhun mecmuasında neşrettiği yazıyı okumak için hariçten toplanan sivil ve yedek subay talebesi umum müdürün oğulları tarafından tayin ve kadastro mektebine getirilmiş ve umum müdürün muvafakatiyle orada toplantı yapılmıştır.

— Umum müdürün yaptığı bir İzmir seyahatinde İzmir grup müdürü Fevzi, müdür muavini Hakkı Akça tarafından (Sen umum müdürle konuşmasını bilmiyorsun) diye kolundan tutularak dışarı atılmış, umum müdür bu çirkin muameleye seyirci kalmıştır.

— Doktor Mazhar Osmanın gayrimenkulünün hudutları tahdit edilirken civardaki gayri menkuller de bu hududun içine alınmış, alâkalıların mahkemeye müracaatı üzerine mahkemece Mazhar Osmanın müdahalesinin men'ine karar verilmiş ve tazminata mahkûm edilmiş olmasına rağmen, doktorun arkadaşı olan umum müdür tarafından verilen emrin mezkûr gayri menkulün krokisinin ve tahdidinin yapılması temin olunmuştur.

(Devamı 4 üncüde)

Okuduk, Düşündük ve...

Demokratlar birleşiniz!

Necmeddin Sadak'ın Akşamdaki yazısından şu parçaları alıyoruz:

«Celâl Bayar için de, memleket ve Halk Partisi için de talihsizlik, ilk karşı partinin solcu değil, sağcı olmasıdır.

Celâl Bayar solcu bir politikacı, ilk muhalefet partisi de solcu bir zümre olsaydı memleket daha çok faydalanırdı.

Büyük toprak sahibi köy ağalarının ve yüksek bankacı kapitalistlerin kurdukları parti, dünyanın gidişi bakımından ileri hamleler yapamaz. Halbuki memleketin ihtiyacı Cumhuriyet Halk Partisini daha ileri adımlar atmak, daha sola gitmek zorunda bırakacak bir muhalefetti. Köle gibi yaşıyan köylüye toprak dağıtılmasına, bu fakir memlekette büyük servetler devletçe zerre kadar el sürülmesine kızan bir muhalefet değil.

Cumhuriyet Halk Partisine sağ cenahtan hücum eden fikirler bu devirde artık çok zayıf kalır. Onu soldan, sosyalist düşüncelerle tenkidetmenin tesiri olurdu. Bunu ne sayın Celâl Bayardan, ne de sevimli Emin Sazaktan beklemeğe hakkımız olmadığı içindir ki yeni karşı parti liderlerinin büyük çiftlik ağalığı ve bankacılık yerine M. Etli, Bevin gibi işçilikten yetişmemiş olmalarını talihsizlik sayıyoruz.

Sağcı yerine bir sol parti kurulması mümkün olsaydı gerilik unsurları partiye asla iltifat etmezler, parti adına geri propagandalara girişmezlerdi. Bunun da faydası elbette büyük olurdu.

— ★ —

Peyami fıkrasında şöyle buyuruyor:

«Her isteyen vatandaşa muhalif bir parti kurmak imkânını, cesaret ve hamlesini veren kimdir?»

Hiç şübhe etme ki yalnız ve yalnız milletin iradesi, bu milletin bir asırdır geçirdiği tekâmül Senin yeni efendilerin değil!

Baba Yasa

Mizahi muharrir Fazıl Ahmet büyük bir ciddiyetle ele aldığı mevzularda bile mizaha düşmekten kurtulamıyor. Anayasanın karşısına bir Baba Yasa çıkarıyor. Yarın onların çocuklarını da çıkarabilir:

«Bütün insanlıkta, tekmil Anayasalardan çok daha muhterem bir (Babayasa) vardır ki, adına hak derler, namus derler ve hakikat sevgisi ile vicdan derler!.»

Türkiyeyi kurtarmak için muhalefet yapmamaktan başka çare göremeyen Aykaç:

«Arkadaşlar, Türkiyenin, esasen bir çok füzuli düşmanı vardır. Sizin de onlara katılmanıza hacet yok. Arzu ettiğiniz makamlara ererek memlekete — hepimizin temenni ettiğimiz gibi — gerçekten büyük hizmetler edebilmeniz için, yurdun her şeyden evvel kuvvetle ve şerefle ayakta durması lâzımgelir. Şu sebeple siz de onun ayağına çelme takmak istemeyin! Zira o devrilirse altında yalnız vatanseverler kalacak değildir. Siz de ezilenler arasında bulunacaksınız! Yaptığımız yalancı propaganda nedir bilir misiniz? Babayasaya tecavüz!»

diye muhalefeti «Türkiye düşmanı» olarak göstermek küstahlığında bulunuyor. Kendisi gibi burjuva zihniyetli bir muhafazakârdan başka ne beklenebilir?

Nasıl Şişirecek

Hüseyin Cahit seçim makalelerine devam ediyor. Yine aynı oyun, aynı tekerleme... Nutuklarda o, makalelerde o.. Halk partisi adaylarının ağzında aynı nekarat.

— ★ —

Fakat dünyanın en cahil ve gafil bir insanında bile bir vatan hissi, bir millî izzetiefis bulunacağına inandığımız için onlara son defa olarak bir daha yalvarıyoruz: Namusunuzu temizleyiniz. Moskof sözünü reddediniz, kardeşliğimizi bozmayınız ve karşımıza sadece fikir ve kanaat üzerinde birleşmemiş vatandaşlar samimiyeti ile çıkınız, diyoruz.

Cahit bey, Celâl Bayara kızıyor: Sen de aynı şarkıyı söyle diye... Keyf bu ya söylemiyecek işte... Yalnız muhterem üstad işin ters tarafını hiç düşünmüyor. Celâl Bayar, Cahit beyin bu namus temizleme teklifini kabul ediverirse şu seçim arefesinde, yani şu dar günlerde bu kadar sözcü, yazıcı, nasıl işin içinden çıkacak?

Geveliyecek hangi çam sakızını ağızlarına alacaklar? Hatta üstadın kendisi bile baş makalelerini nasıl şişirecek?

FEDAİ

Dünyadan Yankılar

(Baştarafı 2 incide)

prensipler ve ideolojileri temsil eden partiler arasında cereyana alışmış bir memleket halkına Halk partisiyle Demokrat parti arasındaki mücadelenin mahiyetini anlatabilmek imkânını görememiştir.

Muhabir seçim propagandası gayesiyle bir kör döğüşüne girişmiş olan bu iki kuvvetli partinin mücadelesinde hangi prensiplerin çarpıştığını nasıl bildirecekti?

Zira iki parti arasında ne prensip, ne de ideoloji farkı yoktur.

Bu bir prensip mücadelesi değil, bir post kavgasıdır. Bir telgraf haberiyle anlatılamaz, yakından görmek lâzım.

İSPANYADA

Uzun zamandanberi güvenlik konseyinde münakaşa edilen «Franco rejimine bir son verme» meselesi öyle uzadı, öyle müzmin bir hal aldı ki «Ölme eşeğim ölme» tâbirine hak kazandı.

Malûmdur ki İspanyada Franko rejimine bir son vermek hususunda bütün devletler müttefiktir. Hattâ, kendi memleketinde bile, muhakkak ki haksız olarak Frankoyu tutmakla itham edilen Mr. Bevin bile, «Franko rejiminden istikrah ediyorum» demekle İngiliz milletinin faşizme karşı duyduğu nefret hislerine hürmetkârlığını göstermiştir.

Güvenlik konseyinde İngiltereyi temsil eden «Sir Alexander Cadogan» da herhangi yanlış anlaşılmaya meydan vermemek için İspanyol rejimini müdafaa etmek istemediğini tasrih etmekle beraber müdahale taraftarı olmadığını bildirmiştir.

Güvenlik konseyindeki tartışmalardan anlaşılıyor ki Anglo - Saksonların başlıca endişesi bir devletin dahilî işlerine müdahale etmekle, devletler hukuku kaidelerini çiğneyip dünya sulhunun istikbali için kötü örnekler vermemektedir.

Maamafih Sir Alexander Cadogan'nn İspanyaya karşı enerjik hareket edilmemesi icabettiği hususunda başka delilleri de vardır.

Kendisi, İspanyol rejimine son vermek için hep birden münasebetleri kesmektense, müttefik devletlerin Madritte, muhafaza edecekleri sefaretleri vasıtasiyle İspanya hükûmeti üzerinde daimî bir nüfuz ve tesir icra etmekle, bu rejime daha kolaylıkla son verilebileceği fikrini ileri sürmüştür.

Görülüyor ki Alexander Cadogan'ın müdahale fikrine karşı antipatisi arasıra şiddetini kaybetmektedir.

İŞSİZLİK

Yaşının adamı değil, güzel bir kızla, ihtiyar bir kadına ayni alâkasızlıkla bakıyor

Sarayburnundan geçen sandalları mı seyir ediyor, Kızkulesinin üstünde uçan martıları mı? Zannetmem, o kendi havasında!

Unkapanı köprüsüne giden, denize muvazi yolda, ellerim cebimde yürüyorum. Akşam, serinlik ve gölge halinde etrafı sarıyor. Sandalcılar kahvesine girip denize karşı bir kahve içmenin zevkine eskiden çok erdiğim için ayni alışkanlıkla içeri giriyor ve pencerenin önüne oturuyorum. Oturduğum sandalyeyi benden evvel müşterilerin en menfuru işgal etmiş olacak ki, masanın üstünde paçavra haline gelmiş bütün gazeteler karmakarışık duruyor. Birinin bulmacasına başlanmış ve yarı bırakılmış. Masalar hemen hemen dolu... Aşağımdaki masada yerini gelecek müşteriye teslim etmek üzere alargada duran bir müşteri var. Gazetelere göz gezdiriyorum.

Tekrar gözüm tek başına oturan delikanlıya takıldı. Güçlü kuvvetli bir adam. Melankolik duruşile ve ürkek bakışlarile yaklaşan garsona bakıyor. garson eğildi. Ne içeceğini soruyor herhalde.. Fakat ikisinin de birbirini eskiden tanıdığı belli. Garsonun başını sallayışından onu dışarıya dâvet ettiğini anlıyorum. Kalkıyor ve çok sürmeden yerini yeni bir müşteri alıyor.

Melankolik genç kıyıdaki sandallardan birinin başüstüne sıçradı. Bir müdet sonra uzandığı yerde uyur gibi gözlerini kapattı. Ve kendi dünyasına çekildi. Bu bir işsizdir.

★

Üsküdar iskelesinde bir arkadaşı bekliyorum. Geniş peykelerin üstünde yarı oturmuş. Hava o kadar sıcak ki uyumamak için mücadele ediyorum. Karşımda bir kadın çocuğunu emziriyor. Ve kapıya karşı oturmuş bir delikanlı da Akşam gazetesi okuyor. Dikkat ediyorum, ilân sayfasına vermiş kendini, beklediğim vapur geldi, kalktım. Fakat arkadaş çıkmadı. Tekrar yerime oturdum: Belki gelecek vapurdadır. Akşam gazetesini okuyan delikanlı ilânları bitirmiş, bir can sıkıntısı içinde kapının önünden geçenleri süzüyor. Yaşının adamı değil, güzel bir kızla ihtiyar bir kadına ayni alâkasızlıkla bakıyor. Yakası kirli, boyun bağı buruşuk. Bu yaşta böyle gezmek, hele İstanbulda çok ayıptır. Delikanlı da bunun farkında, belki bunun içindir ki Üsküdar yolcu salonunda pinekliyor. İşte vapur da kalkmak üzere, ziller çalıyor. Bizim delikanlıda hiç hareket yok. Bu da bir işsizdir!

★

Gülhane parkında bankların üzerinde uzanıp uyku taklidi yapan bir delikanlı acaba Sarayburnundan geçen sandalları mı seyrediyor; yoksa Kızkulesinin üstünden geçen martıları mı? Zannetmem. O kendi havasında. Yaklaşıyorum. Gülhane parkında tek başına bir insana bir bank vermezler ya... Hem de denize karşı olursa... İstemiyerek doğruluyor.

Bir müddet etrafımızı aptal aptal seyrediyoruz. İkimizin de bu man aradan bir şey anladığımız yok... İkimiz daha kolay anlaşabileceğiz galiba... Tereddüt çok sürmüyor, konuşuyoruz:

— Orta okuldan mezunum, diyor. Samsundan geldim. Otel param tükendi, otelden koğuldum.

— İş aramadın mı?

— Nasıl aramadım. Evvelâ memurluklardan başladım... Tahsilin müsait değil, dediler. Makinede yazı yazarım. Daktilo olayım dedim, iyi amma sen

(Devamı 4 üncüde)

HALKIN İÇİNDEN

Biraz hayâ

Doğan RUŞENAY

Çiftlikten olmak korkusunun son günlerde oligarşi ağalarına ettirdiği haltları en ücra köylerdeki vatandaşa kadar görmeyen, işitmeyen, nefsinde tecrübe etmeyen kalmadı. Onlar tazyik'e, sopaya, iftiraya baş vurarak daha bir müddet memleketi iktisadî sıkıntı içinde ezmek için herşeyi yapıyorlar.. Bu sırada Türk halkının hiç sevmediği, adından bile korktuğu bir adam olan bir başı mütekaidi Recep Peker, Kütahyada halkın önüne çıkmağa cesaret edemiyerek, kendi evinde; 25 senedir okuduğu masalı adamlarına bir kere daha tekrarlarken imtiyaz sahibi ve neşriyat müdürü bulunduğum «Gün» dergisini; «dış tehlikenin» ajanı ve beşinci kolu olarak göstermiştir. Onu bugün mahkemeye versem hemen üzerinde tâvinle taşıdığı terfi masıl niyete bürünüp adâletin karşısına çıkmaktan kurtulacaktır. Fakat yarın dürüst bir seçim yapılırsa - halk tarafından kovulması mukadder olduğuna göre onu adâletin huzuruna çıkaracak, iddiasını tevsik ve ispat etmesini isteyeceğim. Bunu yapamıyacağı için de şeref ve haysiyetine leke sürmüş olmak suçundan mahkûm olacaktır.

Kendilerinden oy istediği adamlara falan ve filan başarılarından, yarın yapacağı icraattan bahsetmek imkânlarını külliyen kaybetmiş olan bu adam halkı korkutarak menfaatine bend etmek için yabancı ajanların içimizde dolaşmakta; ve bunlardan birinin de «Komünist Gün dergisi» olduğunu söylemektedir.

İki günlük menfaatini sağlamak gayesile vatandaşları lekelemeğe, onların şerefini şahsî seçim propagandasına alet etmeğe kalkan Türkiyenin en sevimsiz adamı bu suretle kendisini şimdiye kadar ayakta tutmuş olan Hitlerci metodu da ortaya koymuş, maskesini düşürmüş bulunuyor. Bütün iş güçleri kendilerine dalkavukluk etmeği reddedenleri lekelemek, en bayağı metodlarla onlara çullanmak olan istibdat zihniyeti artıkları (bugünki tâbirle faşistler) milleti bıktırıp usandırmışlardır! Recep Peker eğer namuslu bir adamsa bana isnat etmeğe yeltendiği suçların vesikalarını ortaya koysun! İşte ona meydan okuyorum! Eğer Recep Peker erkek adamsa mebusluk siperini bir tarafa atıp adâletin huzurunda çıksın karşıma!

Birincisini yapamayacak, ikincisini yapmayacaktır. O ve onun gibileri çiftlikten olmak korkusu içinde şu günlerde kâbuslar geçirerek elâlemin şerefine, haysiyetine saldırıyorlar. Bu memlekette kanun, adâlet denilen şeyler varsa doymak bilmez ihtiraslarının çirkefile bize iftira etmek, bizi lekelemek isteyenler daima mağlup olacaklardır. Yok eğer kanun, adalet mevcut değilse ve herşey onların zorbalığına kalmışsa o zaman da bizler müstebitlerin baskısı altında birer hürriyet kahramanı, birer demokrasi şehidi olarak halka yol göstermekte devam etmenin ebedî bahtiyarlığına ereceğiz. Her iki şıkta da biz galibiz. İstikbal nasıl olsa bizimdir.

Upton Sinclair:

DEVLER HASADI

Tercüme eden: A. Vatur

- 13 -

yordu. Bu şekilde dikkati bir noktaya toplıyarak bakmak, vecd hâline girmek ve şuur altı kuvvetleri harekete geçirmek için takip edilen belli başlı yollardan biridir. Lanny'nin üvey babası bu şekille, Seylan adasındaki Dodanduwa Budist manastırına ait hayâller gördüğü için alâkadar oluyordu. Hâlen yaşıyan keşişlere mektuplar yazmış, onlardan cevaplar almıştı. Manastırın insanlarına dair gönderilen tasvirler, kendisinin kristal kürede gördüklerine tamamen uyuyordu.

Tabii Lanny de bunu tecrübe etmek istedi. Hayâller kürenin içinde değil fakat küreye bakanın dimağında tecessüm ettiğine göre Lanny, Parsifal'in gördüklerinin tesiri altında kalmadan küreyi kullanabiliyordu. Fakat bu şekilden de emin değildi; zira bir insan dimağının eşya üzerinde nasıl bir tesir yaptığını dimağ faaliyetinden cam da nasıl bir iz kaldığını kim izah edebilirdi? İnsanların olup oldukları veya kullandıkları eşyaların üzerinde iz bırakmalarını izah eden «Piso Kometria denilen bir şey vardı. Eğer Lanny, Sadanduwa'yı göreseydi, bu Parsifal'ın gördüğü hayallerin ayni mı, yoksa Parsifal'in anlattıklarından Lanny'nin kafasında kalan mı olacaktı? Bu kadar hayalle dolu bir kâinatla, kim neyin en hayali olduğunu söyliyebilirdi?

İlk tecrübesinde Lanny'nin gördüğü şey uzak şarkta kalabalık bir sokak manzarası oldu: Çince tabelalarla süslenmiş Çin dükkânları, hızlı hızlı giden rikşolar, kuleli duvarlar ve her tarafta Çinli yüzlü her nevi insanlar: Kadınlar erkekler, gençler ihtiyarlar, zenginler, fakirler; bazıları çatık kaşlı, bazıları güler yüzlü fakat hepsi canlı bir şekilde. Lanny hiç bir zaman Çinle bilhassa alâkadar olmamıştı; tabii oraya seyahat eden talebeler le diplomatlarla konuşmuş, resim ve filimler görmüştü, fakat hiç bir defasında Kristal Kürede gördüğü teferrüatın canlılığını bulamamıştı. Şayanı hayret bir şey! Diğer taraftan Lanny, geçen sonbahar Romanyalı bir falcının «sen Hongkong'ta öleceksin» dediğini hatırladı. O zaman Lanny, Hongkong'a karşı hiç bir alâka duymuyordu fakat şimdi şuur altı kuvvetlerin bu şekilde tezahürü karşısında alâka duyma zamanının geldiğini anlıyordu.

Selim bir dimağa mâlik olan resim mütehassısı Lanny her nevi hurafeden ve bilhassa korkuya müncer olan hurafelerden nefret ederdi. Fakat en eski inançlardan biri olan «önceden haber verme» hâdisesini imkânsız olarak bir tarafa da atmıyordu. Modern fizik, zamanı insan düşünüşünün bir şekli olarak telâkki eden Kant'ı destekliyordu; neden kâinattaki namütenahi dimağlar arasında bir kaçı maziyi gördükleri vuzuhla istikbali de görmesinler? Belki bir gün rüyaların tetkiki için bir cemiyet kurulur, J. W. Dunne'in ortaya attığı teknikle binlerce âzâ rüyalarını kayt ve ne dereceye kadar doğru çıktıklarını tetkik ederler.

Kristal kürenin içinden eski püskü elbiseli sürücülerin idare ettikleri uzun bir deve kervanı dar bir şehir kapısından geçti ve Lanny bunları tıpkı filim alınırken müteharrik bir şeyin arkasından adım adım giden fotoğraf makinasının arabasında imiş gibi takip etti. Deve çanlarını veya sürücülerin seslerini işitmiyor, yalnız sessiz Kervanın boş arazilerden yarı toprağa gömülü şehir harabelerinden geçtiğini görüyordu. Belki de harabeler, şehinşah Ozymandias'ın saraylarıydı. Issız ve dümdüz kumlar, çıplak ve hudutsuz arazide uzanıp gidiyordu.

Lanny, gördüğü bu hayâlleri Parsifal'a ve annesine anlattı. Beanty, küçükken Markopolo, hakkında bir kitap okuduğunu oğluna hatırlattı. Belki bütün bunlar o kitaptan kalan hatıraların tekrar canlanmasından ibaretti. Ruhların yaklaştığını haber verdikleri «âkıbetse gelince, Beanty buna memnun olmuştu. Zira bundan bir mânâ çıkarabiliyordu: Lanny'nin kendine münasip bir zevce bulması tercihen Bienvenu'de yerleşmesi, köşkün avlusunda oynıyarak bir zamanlar güzellik Kraliçesi olan bu ihtiyar kadıncağızın hayatını neş'elendirecek yavrular yetiştirmesi.

III

Bir kaç gün sonra Lanny Kristal küreyi tekrar tecrübe etti ve bu defa yeni bir şey oldu. Güneş ışığı altında pırıldıyan mavi sular (herşey bu kürede tıpkı renkli filimlerde olduğu gibi parlaktı) üzerinde yelken açmış küçük kayıklar göründü ki Lanny için bu ta çocukluğun-

(Devamı var)

POLİS KITASINA HÜCUM

Bombay, 18 (A.A.) — Dün kalabalık bir halk kütlesi taş ve sopa ile bir polis kıtasına hücum etmiştir. Polis ateş açmak mecburiyetinde kalmış, altı kişi ölmüş ve 27 kişi yaralanmıştır.

GERÇEK

İngiliz sendikaları kongresi, İspanya dahilî harbinin onuncu yıl dönümü münasebetiyle, bir beyanname yayınlamıştır. Bu beyannamede Franco İspanyası ile olan münasebetlerin kesilmesi istenilmektedir.

Türkiyede demokrasinin gelişmesi

(Baştarafı 2 incide)

müphem bir şekilde verilen bir salâhiyetle istediği aileyi istediği yerde on sene müddetle iskân ettirmeği mümkün kılındı. Nihayet İkinci Dünya Harbinin zuhurile, dünyanın geçirdiği umumî buhran karşısında bazı fevkalâde tedbirlerin başında sıkıyönetim, millî korunma kanunlarile, istihlâki organize etme teşkilâtı, ticaret birlikleri, ve muhtelif ofisler gelir. Savunma tedbiri olarak vücudu zarurî olan bu kanunlar ve müessesesesler C. H. P nin siyasî ve içtimaî rüşdundaki zaafı dolayısile, müsbet bir deva yerine yanlış tatbik edilişin neticesi olarak çok fena ve feci bir durum ihdar etti. Anayasanın 86 ncı maddesinin bütün sarahatine aykırı bir şekilde devam edip giden sıkıyönetim kanunu Türkiyede demokrasinin gelişmesine sıkı bir surette ket vurmaktadır. Demokrasiden uzaklaşma neticesi, Türkiye, İrandan sonra en kötü bir iktisadî politika ile idare edildi. Daha doğrusu iktisadi bir politikasızlık içinde kâh serbestliğe, kâh belediyeciliğe ve kâh sitop politikasına ve kâh kuyruk sistemine meyletti, bu umumî bocalama neticesinde hayat alabildiğine pahalılaştı; suiistimaller aldı yürüdü, servet muayyen ellerde fakat iktisadî tecübeleri olan eski tüccarlardan ziyade yeni türeyen bir tüccar sınıfının elinde toplandı. Bu bozuk ruret sayıyordu. Nitekim dört milletvekilinin Türkiye halkının tamamile hissiyatına tercüman olarak Meclise verdikleri takrirde bunu istilzam ediyordu. Hal iktisadî politikadan namuslu tüccarlar, köylüler ve bilhassa elindeki salâhiyeti suiistimal etmiyen memurlar, işçiler korkunç bir muzayakaya düştü.

Vatanın istiklâlini muhafaza endişesile Türkiye halkı, harp devamınca bu vaziyete tahammül etti; harbin bitmesile bu gayritabiî durumun da ortadan kalkacağını ümit etti. Hele Birleşik Milletler anayasasını imzalıyarak birleşmiş milletler camiasına dahil olmağı kabul ettikten sonra, bu yeni demokratik duruma intibak etmemizi Türkiye halkı bir zabuki C. H. P. mebuslarının bu takriri reddetmeleri, C. H. P. nin bu iktisadi bozuk düzeni yaşıyan demokrasi aleyhtarı havayı idame etirme isteyişlerinin ifadesi mahiyetinde idi.

Bu şartlar altında memlekette demokrasiye hayatta yer alır bir mahiyet vermek için yeni bir partinin vücudu zaruri idi. İşte demokrat parti bu şartlar altında vücut buldu. Hangi sosyal akideye sahip olursak olalım ilk hareket noktası, insanlık haklarını tanıyan, vatandaşı memleketin efendisi görmek istiyen bu görüşü yani demokrasiyi tutmak vatan ve insanlık borcudur.

Türkiyede, sosyalizmin gelişmesi ve bilhassa sosyalizmin maddi temelleri olan işçi cemiyetlerinin, sendikaların ve işçinin patronlara karşı hürriyetini yani (grev ve emsali hareketlerini meşrulaştırılması lâzımdır.

Yeni mecis seçimile Türkiyl Sosyailst Partisi, bir teşekkül halinde iken karşılaşmıştır. Antidemokratik kanunların mevcut olması sebebile seçimlere iştirak etmemiş bulunuyor. Buna göre Türkiye Sosyalist Partisi, en makul hareket tarzı görüşlerine ve inkişafına en uygun ve halkta demokratik haklarını iade edecek bir meclisi sevinçle karşılıyacaktır.

Behçet ATILHAN

Umumi Neşriyatı İdare eden:
Esat Adil Müstecabi

Seçim havadisleri

(Baştarafı 1 incide)

taz Ökmen, Naki Cevat Akerman, Hilmi Altıoğlu, İbrahim Rauf Ayaşlı, Profesör Avni Refik Berkman, Emin Halim Ergun, İhsan Ezgü, Cevdet Gölet, Fakihe Öymen, General Naci Tinaz.

General Ali Fuat Cebesoy, Dr. Sadi Irmak, Tevfik Fikret Sılay, Ali Rıza Türel Konyadan, Besim Atalay, Ali Süha Delibaşı, Alaettin Tiritoğlu, General Asım Gündüz Kütahyadan, General Ali Rıza Artunkal, Şevket Raşit Hatipoğlu, Faik Kurtoğlu Manisadan, Fuat Sikmen Rizeden, Cemil Bilsel, Dr. Sadi Konuk Samsundan, Cavit Ural, Hilmi Uran, Kasım Gület Seyhandan, Etem İzzet Benice Siirtten, Cevdet Kerim İncedayı Sinoptan, Şemsettin Günaltay, Necmettin Sadak Sivastan, Rahmi Apak, Faik Öztrak Tekirdağdan, Refik Ahmet Sevengil Tokattan, Hasan Saka Trabzondan, Şinasi Devrim, Emin Erişirgil, Orhan Seyfi Zonguldaktan, General İzzettin Çalışlar, Hüsnü Kitapçı Muğladan, Vehbi Sarıdal Niğdeden, Yusuf Ziya Ortaç Ordudan, Ali Çetinkaya Afyondan, Nurullah Sermer, Rasih Kaplan Antalyadan, Memduh Şevket Esendal Bilecikten, Feridun Fikri Düşünsel Bingölden, Hasan Çambel, Celâl Sait Siren Boludan, general fahrettin Altay Burdurdan, Refet Camtez, Muhittin Baha Pars Bursadan, Selâhattin Batu, Reşat Nuri Güntekin Çanakkaleden, Abdülhalik Renda Çankırıdan, Asım Us Çoruh'dan, Fazıl Ahmet Aykaç Diyarbakırdan,

Mareşalın beyanatı

(Baştarafı 1 incide)

nu söylüyordu. Buna ne dersiniz? Vaziyet şimdi de öyle bir cevaba mahal verecek derecede midir?

— Öyle ümit ediyorum ki, halk efkârı inkişaf etmiştir, daha olgunlaşmıştır. Seçim faaliyeti münasebetiyle söylenen nutuklar, yapılan propagandalar ve bütün bunlara rağmen hiç bir kargaşalık çıkmaması, ümit edilen bir olgunluğun alâmetleridir.

— Partici bazı gazeteler, tek dereceli seçimin neticelerini kötüye yorarak, harici bir tehlikeden bahsediyorlar. Siz buna ne dersiniz?

«— Böyle bir ihtimalin vuku bulacağını zannetmem.

Türk milleti herhangi bir haricî tesire kapılmayacak kadar kendini bilir.»

— C. H. P. sözcüleri tek dereceli seçimden ve muhalif partilerden bahsederlerken, dahilden düşman lehine menfi faaliyet icra eden kimselerden söz ediyorlar. Böyle bir tehlike varit midir?

«— Ben zannetmiyorum. Tehlike iddia edenler ya yanılıyorlar, veyahut da bu sözleri siyasi bir fikir mahsulü olarak söylüyorlar. Milletin içinden böyle bir tehlike çıkamaz. Böyle kötü bir şeyi kim düşünebilir?»

Bundan sonra, muhtelif partilerin biribirlerine karşı takındıkları tavurlar hakkında sorulan bir suale Mareşal şu cevabı vermiştir:

«— Partiler biribirlerine muarız olamazlar. Haricen ve dahilen dost olmaları icap eder. Partiler biribirlerini mürakabe etmelidirler.»

— Memlekette bugün hüküm süren hayat pahalılığı ve iktisadi rüzensizliğin ortadan kalkınması için ne yapılması lâzım geldiği fikrindesiniz?

«— Bu iş, suiistimale nihayet verip istihsali arttırmakla olur. Çaresi de, elbirliği ile ve ciddi çalışmaktadır. Artık israfa son vermeliyiz. Hakiki ihtiyaçları sıraya koymak lâzımdır. Memleketi tehlikeye düşürmeyecek şekilde tedbirler almak icap eder.»

— İnhisar maddelerinde görülen müthiş pahalılık, bir nevi devlet kapitalizmini gösterir. Bunun mânâsı ve sebebi nedir? Pahalılıkla nasıl mücadele etmeli?

«— Pahalılığı yok etmek için ucuz istihsal etmek lâzımdır. Ucuz istihsal olursa, ahaliye de o malı ucuza verebiliriz. Şu halde masrafı azaltmak icap eder. Bu nasıl olur? Bu, emniyeti arttırmakla tatbik edilebilir.»

— Ucuzluk ve istihsali arttırmak deyince, akla ilk gelen ordunun terhisi meselesi oluyor. Sizin fikrinizce, orduyu terhis etmek için, kat'i sulhu beklemek mi icap eder, yoksa şimdiden bir kısım efradı terhis edebilir miyiz?

«— Bu söylediğiniz, bir siyaset meselesidir. Şurası muhakkaktır ki, harici ve dahili siyasette dostluk arttıkça, ordu da yavaş yavaş terhis edilir.»

— Ordu deyince de akla ilk gelenlerden bir yol meselesi oluyor. Memlekette yol inşaası bakımında bir terakki kaydedildiğine inanıyor musunuz?

«— İşte, şu yol meselesi bizim; hemen tedaviye muhtaç dertlerimizden biridir. Geçenlerde Beykoza gittim. Pek eskiden bildiğim bir yol vardı. Kötü idi. Halbuki bugünkü de kötü yürekler acısıdır. Yol bahsinde biz, 40 senedenberi yükselmemiş, bil'akis pek alçalmışız.»

— Millet vekili seçimi münasebetiyle 3 - 4 yerden namzetsiniz. Her taraftan da seçebilirseniz, hangi şehrin vekili olmayı tercih edersiniz?

— Tabiî İstanbulu tercih ederim. Burası benim doğup, büyüdüğüm memlekettir. Bütün hâtıratım İstanbula aittir.»

Bundan sonra Mareşal Fevzi Çakmak, İstanbul gazeteciler cemiyetinin hâtıra defterine şu satırları yazmıştır:

« İstabul gazeteciler cemiyetinde gördüğüm gönülden hüsnü kabulden pek mütehassis oldum.»

Bir saatlik hasbıhali müteakip cemiyetten ayrılan Mareşal, Boğaza bir gezintiye çıkmıştır.

Şikâyetler

(Baştarafı 2 incide)

lüğümüzü önler gibi sesinizi yükseltmeğe başladınız.

Kâşki bizim duygumuz ve düşüncemiz gibi olmıyan bu falsolu sesiniz hiçbir zaman yükselmeseydi. O vakit diter meslektaşlarınız gibi nazarımızda meçhul bir kahraman gibi yaşardınız. 26 senelik mebusluk hayatında bir tek cümlesini duymadığımız diğerleri gibi sizi de fitillenmeye müheyya kurulu bir top gibi görür belki de 54 üncü senesinde ağzı açılır da bülbül gibi şakır şakız dertlerimizi terenüm eder diye düşünebilirdik.

Siz daha dördüncü senesinde cevherler yumurtlamağa başladığınız bütün dünyada en koyu kapitalist devletlerin bile senelerce evvel çıkardığı bir toprak kanunu vardır. Bu işi başarmamış bizden başka hemen hiçbir kimse kalmamışken; üstelik nüfusumuzun %80 köylü, onların da biro kadarı topraksız, perişan ve acınacak bir durumda iken; Millî Şef İnönü cumhur riyasetine geldikleri günlerde ilk işi köylü ile konuşmak ve toprak meselesini halletmeyi vâdetmişen ve nihayet bu mesele Mecliste konuşulurken sizbu kanun aleyhinde bulundunuz. Binlerce topraksız ve perişan hemşerilerini hiçe sayarak birkaç toprak ağasının gönlünü alır gibi konştunuz.

Partiler kuruldu, hazmedemediiz. Enmüthiş kapitalistlere bile komünist damgasını yapıştıranlar arasında göründünüz.

Nihayet müfettiş bulunduğunuz ilde 3 maddelik meşhur (!) tamiminizi de gördük. Bütün milletin malı olan Halkevlerine muayyen bir partinin tapusunu iddia ettiniz.

Sınıfsız olduğumuzu iddia ettiğimiz günlerde, bütün milletin bir kalp gibi çarptığını, kaynaşmış bir kitle olduğumuzu söylediğimiz bir zamanda iş başına geçtiğinize göre bunlere mukabil birkaç kişi namına konuşmamalı idiniz.

Hayır Cemil Barlas hayır!... Biz sizin gibi düşünmiyoruz. Biz hiç acımadan 6000 şihidisizin serbestçe konuşabileceğiniz, fakat diğer vatandaşların hürriyeti bahastna vermedik.

İşsizlik

(Baştarafı 3 üncüde

erkeksin dediler. Hademelik temi yok dedim. Ver adresini dediler, şimdilik münhal yok!

— Daha bir cevap çıkmadı mı?

— Böyle kaç yere adres bırakmadık ki! Bu şekildeki müracaatlardan bir şey çıkmıyacağını anlayınca bir iki tavsiye mektubu buldum... Bizim toplıyacağımız mektuplardan ne çıkar, otelciden, kahveciden!

— Halk Partisinin bir iş bürosu varmış, oraya uğramadın mı?

— Orada da adımız yazılı..

— Bir Çalışma Müdürlüğü varmış diyorlar.

— Var.. onu da öğrendik. O ancak iş verenlerin hakkını arar; iş istiyenlerin değil!

— Şimdi nastl geçiniyorsun?..

— Geçinmek bu mevsimde zor değildir. Her yerde yatılabilir. Parklarda, deniz kenarında, şüt dışında... Bir zorluk varsa o da boğaz meselesi.. Onu da ne sen sor, ne ben söyliyeyim.

— Fabrikalarda iş bulamadın mı?..

— Fabrikalar işçilerine yol veryor. İş bulmak ne mümkün?

Suallerimle canını sıktığımı zannediyordum. Sonradan anladım ki delikanlı da işsizlikten, açlıktan, âvârelikten gelen bir üzüntüden başka, bir de arkadaşsızlığın verdiği sıkıntı başlamıştı. Geç vakte kadar konuştuk. Benim de ondan ayrı kalan yerim yoktu ya!..

Parklar, kahveler, vapur iskeleleri... Ve buralarda yatan, oturan, uzanan insanlar.. işsizler, başıboşlar... ve gün geçtikçe hududunu genişleten işsizlik!

İsviçreye milyonlar kaçıran müdür

(Baştarafı 2 incide)

— Dürüst ve namuskâr olarak tanınan İstanbul grup müdürü Hakkı Erbil, Umum Müdür Halit Ziyanın hakaretine maruz kalmış, tekaütlüğünü istiyerek vazifesinden ayrılmıştır.

— Ankara tapu kâtibi iken bazı suiistimallerinden dolayı hakkında mülkiye müfettişliğince tahkikat yapılmakta olan Beyoğlu Kadastro Müdürü Şevket, tahkikattan endişe duymuş, işi takip için Ankaraya gitmek istemiş. Umum Müdür mumaileyhi hususi memuriyetle Ankaraya dâvet ederek harcırah ve yevmiye vermiştir.

— Halit Ziya Türkkan İstanbulda bir tapu kalemine gitmiş, yerde gördüğü bir kibrit çöpünü bahane ederek kalem şefi Reşid'e (Burası eşek ahırı mıdır?) sözü ile hakaret etmiş, fen memuru Hamdi'ye (ulan Hamdi!» diye hitap etmiştir.

— Bursa ticaret odası umumi kâtibi Kadri Küçük Ankaranın Dikmen mevkiindeki tapulu yerlerinin bir kısmının hazineye, bir kısmının da bazı eşhas namına kadastrolanmış olmasından dolayı Umum Müdürlüğe şikâyet etmiş, bu şikâyeti nazarı itibara alınmamıştır.

— Umum müdür Halit Ziya Türkkan Eskişehirdeki kıymetsiz kulübesi için Yunan işgalinde harap oldu bahanesiyle, uydurma olarak bir harikzede mazbatası almış, kendisine Büyükadada elli bin lira kıymetinde bir köşk tahsis etmiş, içindeki eşyasını da gizlice Kadıköyündeki karısının evine taşıtmıştır.

— Çamur adiyle anılan ve hâlâ Beyoğlu kadastro Müdürü olan, Umum Müdürün kendilerinden Şevket, Halit Ziya Türkkan'a Bostancıda bir arsa hediye etmiştir.

— Umum Müdür Halit Ziya Türkkan müzayede ile memuriyet satmış ve para çekmek için memurları sık sık değiştirmiştir.

— Bir kısım memurlar, Umum Müdür tarafından muayyen taksitlere bağlanmış, bunlar gayri meşru kazançlarının bir kısmını Umum Müdüre vermişler ve bu sayede İstanbuldan çıkmamanın yolunu bulmuşlardır.

— Sicilleri bozuk, ehliyetsiz bir takım kimseler müfettişliğe kadar yükseltilmişler bu suretle bir müfettiş kadrosu vücuda getirilmiştir.

— Umum Müdür şahsi ve hususi muhaberelerinde (Resmidir) diye devlet postalarını istismar etmiştir.

— Halit Ziya Türkkan (Çamur) adiye anılan Şevket adındaki şahsı terfi müddetini doldurmadan 40 lira maaşla Beyoğlu kadastro müdürlüğüne getirmiş, mumaileyh Taksimde lüks mefruşatlı bir apartımanda 100 lira kira ile oturmuş Umum Müdür İstanbula geldiğinde bu apartmanda misafir kaldığı görülmüştür.

İsnatlar daha devam etmektedir. Başlıcalarını bildirmiş bulunuyorum. Eski Umum Müdürün Türk ceza kanununun 240 ve 230 uncu maddelerine dayanılarak ve 1609 sayılı ka... tenmektedir.

Eski Umum Müdür şimdi İsviçrede bulunmaktadır.

Türkiye Sosyalist Partisi nizamnamesi

Madde 21 — Partinin bütün idare kademelerinde lüzumu kadar ücretli kâtip, hesap memuru ve yardımcı kullanılır. Bunların parti âzasından olması şarttır.

Madde 22 — Vilâyet inzibat komitesi vilâyet kongresince seçilen üç âzadan teşekkül eder. Reisini kendi arasından seçer.

İnzibat komitesi, vilâyet, kaza, nahiye, semt ve köy komitelerinden sevkedilen inzibati mahiyetteki evrakı tetkik ve bir kazalar şunlardır :
rara bağlar. Komitenin verebileceği ce-

1 - İhtar,
2 - İstifaya dâvet,
3 - Altı ay parti faaliyetlerinden uzak tutmak,

Son iki cezaya itiraz olunabilir.

Madde: 23 — Parti teşkilât kademelerinde vazifeli olanların istifa sebebi bir üst kademe tarafından tetkik, kabul veya reddolunur. İstifanın reddine rağmen ısrar edilirse keyfiyet merkez icra komitesince karara bağlanır. Bu karar kat'idir.

Madde 24 — Parti âzalığından istifa edenler, ikinci defa, partiye alınmazlar.

Madde: 25 — Parti vilâyet şubelerinin kuruluş ve faaliyetine merkez icra komitesi, kaza teşkilâtına vilâyet icra komiteleri, diğer teşkilât kademelerinin kuruluşuna ise kaza icra komiteleri salâhiyetlidir.

IV — GELİR VE MASRAFLAR:

Madde: 26 — Partinin gelir kaynakları şunlardır:

1 - Âza aidatı,
2 - Partiye ait matbuat ile sair teşebbüslerin geliri,
3 - Her türlü bağışlamalar.

Madde: 27 — Semt ve köy komiteleri her üç ayda bir gelirlerine ait kat'i bilânçoları vilâyet kanalıyla merkez icra komitesine bildirmeğe ve bilânço muhteviyatını da banka veya posta yoluyla merkeze göndermeğe mecburdurlar.

Madde: 28 — Teşkilât kademelerine ait bütçelerin tasdikiyle birlikte her kademeye ait bütçe masraf karşılığı vilâyettler için merkez komitesince, diğerleri için de vilâyet komitesince mahallerine gönderilir.

Madde: 29 — Bütçe dışı sarfiyat yasaktır. Bütçe münakaşalarına vilâyetler için merkez komitesi, diğerleri için vilâyet komiteleri salâhiyetlidir.

Madde: 30 — Parti paraları merkez icra komitesince tâyin edilecek bankalara yatırılır. Banka bulunmayan yerlerde komite reisiyle muhasibin kefaleti altında parti kasasında bulundurulur.

Banka muamelâtı reis ve muhasip imzasiyle yapılır. Bütün hesaplar kongrelerce ve lüzumu halinde bir üst kademece tâyin edilecek hesap müfettişlerince yapılır.

Madde: 31 — Parti kadmelerince tutulacak defterler şunlardır:

1 - Âza defteri: Bir semt ve köy komitelerince tutulacak olan bu deftere parti âzasının adı, soyadı, işi, giriş tarihi, aidatı yazılır.

2 - Karar defteri: Komitelerce verilen kararlar bu deftere yazılır ve altı imzalanır.

3 - Gelen ve giden evrak defterleri: Gelen ve gönderilen evrak tarih ve numara sırasile bu defterlere kayıt ve gelen evrakın asılları ve gönderilen evrakın müsveddeleri bu tarih ve numaralar altında dosyalarında bulunur.

4 - Varidat ve sarfiyat defterleri: Her türlü gelir ve sarfiyat bütün izahatiyle bu defterlere kaydolunur. Her çeşit gelir dip koçanlı mühürlü makbuzlarla yapılır.

5 - Bilânço ve hesap kat'i defteri: Lüzumunda ayrıca muavin defterler ve dosyalar tutulabilir.

V — SEÇİMLER:

Madde: 32 — Parti seçimleri prensip olarak gizli oy ile yapılır. Yalnız kongre divanının seçimlerinde işari reye karar verilebilir. Seçimlerde namzed gösterilip gösterilmemesi keyfiyeti üzerinde kongreler müsbet karar verdikleri takdirde en az bir misli namzet gösterilir.

Madde 33 — Milletvekili namzetliklerinin tesbitinde lüzumunda vilâyetlerle

(Devamı var)

Türkiye Sosyalist partisi genel sekreterliğinden

Partimiz aza kaydına başlamıştır

Kayıt büromuz her gün saat 10 dan 21 e kadar açıktır.

Adres: Taksim Sıra serviler Alman hastahanesi karşısında, Hocazade so. No: 12